

Inhoud

Voorwoord	V

1 Algemene inleiding	1
1.1 Doel van belastingheffing	2
1.2 Rechtsgrond voor belastingheffing	3
1.2.1 Inleiding	3
1.2.2 Plaats binnen de wetten	4
1.3 Soorten belastingen	5
1.3.1 Inleiding	5
1.3.2 Directe en indirecte belastingen	5
1.3.3 Tijdstip- en tijdvakbelastingen	5
1.3.4 Aanslag- en aangiftebelastingen	6
1.3.5 Subjectieve en objectieve belastingen	7
1.4 Vindplaatsen in het belastingrecht	7
1.4.1 Wetgeving	7
1.4.2 Uitvoeringsregelingen en -besluiten	8
1.4.3 Europese richtlijnen	8
1.4.4 Besluiten	9
1.4.5 Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	9
1.4.6 Rechtspraak (jurisprudentie)	10

2	Algemene wet inzake rijksbelastingen	13
2.1	Inleiding	14
2.2	Begripsbepalingen	14
2.3	Opbouw van de AWR	17
2.3.1	Onderscheid aanslagbelastingen en aangiftebelastingen	17
2.3.2	Navorderen en naheffen	18
2.3.3	Samenvatting van het voorgaande in schema	18
2.4	De aangifte	18
2.4.1	Inleiding	18
2.4.2	Uitnodiging tot het doen van aangifte	19
2.4.3	Verplichtingen met betrekking tot de aangifte	19
2.4.4	Termijnen	19
2.5	Aanslagbelastingen	20
2.5.1	Opleggen aanslag	20
2.5.2	Voorlopige aanslag	21
2.5.3	De navorderingsaanslag	21
2.6	Aangiftebelastingen	23
2.6.1	Inleiding	23
2.6.2	Tijdvak- en tijdstipbelastingen	23
2.6.3	Naheffingsaanslag	23
2.7	Bezwaar en beroep	24
2.8	Belastingrente	30
2.9	Vertegenwoordiging	32
2.10	Verplichtingen ten aanzien van de belastingheffing	32
2.10.1	Inleiding	32
2.10.2	Informatieplicht met betrekking tot de eigen belastingheffing	33
2.10.3	Informatieplicht met betrekking tot de loonheffingen en dividendbelasting	33
2.10.4	Informatieplicht met betrekking tot belastingheffing bij derden	36
2.11	Bewijslastverdeling in verhouding Belastingdienst-belastingplichtige	36
2.11.1	Inleiding	36
2.11.2	Omkering van de bewijslast	37
2.11.3	De informatiebeschikking	37

2.12	Hardheidsclausule	38
2.13	Ambtshalve vermindering	38
2.14	Bestuurlijke boetes	38
2.14.1	Inleiding	38
2.14.2	Verzuimboete	39
2.14.3	Vergrijpboete	39
2.14.4	Voorschriften voor het opleggen van bestuurlijke boeten	40
2.14.5	Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst	40
3	Inleiding inkomstenbelasting	41
3.1	Inleiding	42
3.2	Opbouw van de wet	42
3.3	Belastingplicht	43
3.4	Heffingsgrondslagen: het boxenstelsel	44
3.4.1	Inleiding	44
3.4.2	Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning	46
3.4.3	Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	47
3.4.4	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	48
3.4.5	Verzamelinkomen	50
3.5	Heffingskortingen	50
3.5.1	Inleiding	50
3.5.2	Onderdelen van de heffingskorting	51
3.6	Toerekeningsregels	54
3.6.1	Inleiding	54
3.6.2	Toerekening tussen en binnen belastbare inkomens	54
3.6.3	Toerekening inkomen minderjarig kind	55
3.6.4	Toerekening inkomen tussen partners	56
3.6.5	Voordelen vrije toerekening	57
3.7	Wijze van heffing	60
3.7.1	Inleiding	60
3.7.2	Voorheffingen	60
3.7.3	Voorlopige teruggaaf	60

4	Box 1: winst uit onderneming	63
4.1	Algemeen	64
ONDERDEEL A	Onderneming, ondernemerschap en medegerechtigden	64
4.2	Inleiding	64
4.3	Onderneming	65
4.4	Ondernemers en andere winstgenieters	66
4.4.1	Inleiding	66
4.4.2	Ondernemerschap	66
4.4.3	Urencriterium	68
4.4.4	Medegerechtigden	70
4.4.5	Schuldeisers met specifieke vorderingen op een ondernemer/ onderneming	70
4.4.6	Uitsluiting van ondernemersfaciliteiten	70
4.5	Winst uit onderneming versus loon, resultaat overige werkzaamheden, en box 3	71
4.5.1	Winst uit onderneming versus loon	71
4.5.2	Winst uit onderneming versus resultaat uit overige werkzaamheden	71
4.5.3	Winst uit onderneming versus opbrengsten uit sparen en beleggen	71
ONDERDEEL B	Bepalen van de belastbare winst uit onderneming	72
4.6	Inleiding	72
4.7	Basisprincipes fiscale winstbepaling	75
4.7.1	Inleiding	75
4.7.2	Goed koopmansgebruik	75
4.7.3	Balanscontinuïteit	77
4.8	Vermogensetikettering	77
4.8.1	Inleiding	77
4.8.2	De wijze van etikettering	78
4.8.3	Keuzeherziening	82

4.9	Waardering van vermogensbestanddelen	82
4.9.1	Inleiding	82
4.9.2	Bedrijfsmiddelen	83
4.9.3	Vorderingen	86
4.9.4	Voorraden	87
4.9.5	Onderhanden werk	88
4.9.6	Schulden	89
4.9.7	Voorzieningen	89
4.10	Kapitaalstortingen en -onttrekkingen	90
4.10.1	Inleiding	90
4.10.2	Privégebruik auto van de zaak	91
4.10.3	Privégebruik fiets van de zaak	92
4.10.4	Eigenwoningforfait bij ondernemingswoning	93
4.11	Beperkt aftrekbare kosten	93
4.11.1	Inleiding	93
4.11.2	Algemene aftrekbeperking	94
4.11.3	Specifieke aftrekbeperking	94
4.12	Niet-aftrekbare kosten	95
4.12.1	Inleiding	95
4.12.2	Algemene uitsluiting van aftrek	96
4.12.3	Specifieke uitsluiting van aftrek	96
4.13	Objectieve vrijstellingen	97
4.13.1	Inleiding	97
4.13.2	Bosbouwvrijstelling	97
4.13.3	Landbouwvrijstelling	97
4.13.4	Kwijtscheldingswinstvrijstelling	98
ONDERDEEL C	Ondernemers- en ondernemingsfaciliteiten	99
4.14	Inleiding	99
4.15	Willekeurige afschrijving	100
4.16	Investeringsaftrek	102
4.16.1	Inleiding	102
4.16.2	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	105
4.16.3	Energie-investeringsaftrek	106
4.16.4	Milieu-investeringsaftrek	106

4.17	De desinvesteringsbijtelling	107
4.18	Kostenegalisereserve	108
4.19	Herinvesteringsreserve	109
4.19.1	Inleiding	109
4.19.2	Het vormen en aanwenden van de herinvesteringsreserve	111
4.19.3	Boekhoudkundige verwerking	111
4.20	Ondernemersaftrek	112
4.20.1	Inleiding	112
4.20.2	Zelfstandigenaftrek	113
4.20.3	Startersaftrek	113
4.20.4	Aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk	114
4.20.5	Beloning voor meewerkende partner in de onderneming	114
4.20.6	Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid	115
4.21	De MKB-winstvrijstelling	116
ONDERDEEL D	Staking van de onderneming	116
4.22	Inleiding	116
4.23	Stakingswinst	117
4.23.1	Inleiding	117
4.23.2	Begrip stakingswinst en goodwill	117
4.23.3	Berekening van de stakingswinst	118
4.23.4	Vrijval fiscale reserves	119
4.23.5	Desinvesteringsbijtelling	119
4.23.6	Stakingsaftrek	119
4.23.7	Doorschuiven onderneming	120
4.23.8	Bedingen lijfrente bij bedrijfsbeëindiging	121
4.24	Bedrijfsoverdracht	122
4.24.1	Bedrijfssluiting	122
4.24.2	Overdracht aan derden	122
4.25	Het aangaan van een samenwerkingsverband	124
4.26	Overdrachten waarbij fiscale claims kunnen worden doorgeschoven	124
4.26.1	Inleiding	124
4.26.2	Het begrip 'doorschuiven'	125
4.26.3	Overdrachten waarbij doorgeschoven kan worden	126

4.27	Overlijden van de ondernemer	126
4.27.1	Overlijdenswinst	126
4.27.2	Doorschuiffaciliteit	126
4.28	Ontbinding huwelijksgemeenschap	127
4.28.1	Fictieve overdracht van 50% van de onderneming	127
4.28.2	Verplichte doorschuiving	127
4.29	Overdracht aan medeondernemer(s) of werknemer(s)	127
4.30	Uitwerking geruisloze doorschuiving	128
4.31	Overdracht onderneming aan een eigen besloten vennootschap	130
4.32	Staking gevolgd door het starten van een nieuwe onderneming	132
5	Box 1: werk en inkomen	133
5.1	Inleiding	134
5.2	Algemene bepalingen binnen box 1	135
5.2.1	Inleiding	135
5.2.2	Waardering niet in geld genoten inkomen	135
5.2.3	Tijdstip waarop inkomsten worden belast	135
5.2.4	Tijdstip waarop aftrekbare kosten in aftrek mogen komen	136
5.3	Het belastbare loon	137
5.3.1	Inleiding	137
5.3.2	Loon	137
5.3.3	Foaien	137
5.3.4	Reisaf trek	138
5.4	Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden	140
5.4.1	Inleiding	140
5.4.2	Terbeschikkingstelling aan eigen bv of die van een verbonden persoon	143
5.4.3	Bepalen van het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden	144
5.5	De belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen	146
5.5.1	Inleiding	146
5.5.2	De aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen	147
5.5.3	Termijnen van lijfrenten	148

5.6 De belastbare inkomsten uit eigen woning	148
5.6.1 Inleiding	148
5.6.2 Begrip eigen woning	149
5.6.3 Eigenwoningforfait	152
5.6.4 Tijdelijke verhuur	153
5.6.5 Kamerverhuurvrijstelling	154
5.6.6 Eigenwoningschuld	155
5.6.7 Eigenwoningschuld aangegaan vóór 1 januari 2013: overgangsrecht	160
5.6.8 Geen aflossingseis voor overbruggingskrediet	160
5.6.9 Bijleenregeling	161
5.6.10 Aftrekbare kosten	163
5.7 Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	165
5.8 De uitgaven voor inkomensvoorzieningen	166
5.8.1 Inleiding	166
5.8.2 Lijfrentevoorzieningen	167
5.8.3 Toegelaten aanbieders	168
5.8.4 Premies	168
5.8.5 Tijdstip van aftrek	169
5.9 Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen	169
5.10 Negatieve persoonsgebonden aftrek	170
5.11 Te verrekenen verliezen uit werk en woning	171
5.12 De persoonsgebonden aftrek	172
5.12.1 Inleiding	172
5.12.2 Tijdstip aftrek	173
5.12.3 Uitgaven van onderhoudsverplichtingen	173
5.12.4 Uitgaven voor specifieke zorgkosten	175
5.12.5 Weekenduitgaven voor gehandicapten	178
5.12.6 Aftrekbare giften	179

6	Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	181
6.1	Inleiding	182
6.2	Aanmerkelijk belang	185
6.2.1	Inleiding	185
6.2.2	'Gewoon' aanmerkelijk belang	185
6.2.3	Meesleepregeling	188
6.2.4	Meetrekregeling	188
6.2.5	Fictief aanmerkelijk belang	189
6.3	Reguliere voordelen	190
6.3.1	Inleiding	190
6.3.2	Dividenduitkeringen	191
6.3.3	Teruggaaf van hetgeen op aandelen is gestort	191
6.3.4	Excessief lenen bij de eigen bv	192
6.4	Kosten ter verwerving van reguliere voordelen	195
6.5	Vervreemdingsvoordelen	196
6.5.1	Inleiding	196
6.5.2	Overdrachtprijs	196
6.5.3	Verkrijgingsprijs	198
6.6	Fictieve vervreemdingen	199
6.7	Doorschuiфregelingen	201
6.7.1	Inleiding	201
6.7.2	Doorschuiфregeling en het huwelijksvermogensrecht	201
6.7.3	Doorschuiven en overlijden	202
6.7.4	Doorschuiven en dalen onder de 5%-eis	202
6.8	Genietingsmoment	203
6.9	Verliesverrekening	204

7	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	205
7.1	Inleiding	206
7.2	Forfaitair rendement	206
7.2.1	Inleiding	206
7.2.2	Verleden, heden en toekomst van box 3	206
7.2.3	Berekening inkomen box 3 met ingang van 1 januari 2023	208
7.2.4	Peildatum	210
7.2.5	Heffingvrij vermogen	212
7.3	Bezittingen	212
7.3.1	Inleiding	212
7.3.2	Onroerende zaken	213
7.3.3	Rechten op onroerende zaken	213
7.3.4	Roerende zaken	213
7.3.5	Rechten op roerende zaken	214
7.3.6	Rechten die niet op zaken betrekking hebben	214
7.3.7	Overige vermogensrechten	215
7.4	Schulden	215
7.4.1	Inleiding	215
7.4.2	Belastingenschulden	215
7.4.3	Drempelbedrag	216
7.5	Vrijstellingen	216
7.5.1	Inleiding	216
7.5.2	Verkrijging krachtens erfrecht	217
7.5.3	Bos, natuurterreinen en aangewezen landgoederen	217
7.5.4	Voorwerpen van kunst en wetenschap	217
7.5.5	Rechten op roerende zaken krachtens erfrecht	217
7.5.6	Overlijdens- en invaliditeitsuitkering, contanten en waardebonnen	218
7.5.7	Kortlopende termijnen van inkomsten en verplichtingen	218
7.5.8	Groene beleggingen	218
7.6	Waardering	219
7.6.1	Inleiding	219
7.6.2	Onroerende zaken	219
7.6.3	Effecten	221
7.6.4	Vruchtgebruik/recht van gebruik	221

8	Vennootschapsbelasting	223
8.1	Inleiding	224
8.2	Subjectieve belastingplicht	224
8.2.1	Inleiding	224
8.2.2	Binnenlandse belastingplicht	225
8.2.3	Vrijstellingen	227
8.3	Tarief	228
8.4	Object van heffing	229
8.4.1	Inleiding	229
8.4.2	Onttrekkingen	234
8.4.3	Storting	238
8.4.4	Aftrekbare bedragen	239
8.4.5	Niet-aftrekbare bedragen	240
8.4.6	Giften	240
8.4.7	Te verrekenen verliezen	241
8.5	Deelnemingsvrijstelling	242
8.5.1	Inleiding	242
8.5.2	Begrip deelneming	243
8.5.3	Gevolgen deelnemingsvrijstelling	244
8.5.4	Deelnemingskosten	245
8.5.5	Liquidatieverliezen	245
8.6	Fiscale eenheid	246
8.6.1	Inleiding	246
8.6.2	Voorwaarden aangaan fiscale eenheid	246
8.6.3	Gevolgen aangaan van fiscale eenheid	247
8.6.4	Voorwaarden en gevolgen beëindiging	248
8.7	Dividendbelasting	249

9	Overdrachtsbelasting	251
9.1	Inleiding	252
9.2	Het belastbare feit	252
9.2.1	Inleiding	252
9.2.2	Begrip verkrijging	252
9.2.3	Begrip onroerende zaak	254
9.2.4	Fictieve onroerende zaken	255
9.3	Maatstaf van heffing	257
9.3.1	Inleiding	257
9.3.2	Vermindering van de waarde bij verkrijging krachtens verdeling	260
9.3.3	Anticumulatieregeling bij verkrijging binnen 6 maanden na eerdere verkrijging	261
9.4	Tarief	262
9.5	Vrijstellingen	265
9.5.1	Inleiding	265
9.5.2	Anticumulatieregeling omzetbelasting en overdrachtsbelasting (art. 15 lid 1 letter a Wet BRV)	265
9.5.3	Bedrijfsoverdracht binnen de naaste familie (art. 15 lid 1 letter b Wet BRV)	266
9.5.4	Verkrijgingen door de overheid (art. 15 lid 1 letter c Wet BRV)	267
9.5.5	Inbreng van een onderneming in een vennootschap (art. 15 lid 1 letter e Wet BRV)	267
9.5.6	Verdeling van goederen van een personenvennootschap (art. 15 lid 1 letter f Wet BRV)	268
9.5.7	Verdeling van een gemeenschap tussen samenwoners (art. 15 lid 1 letter g Wet BRV)	269
9.5.8	Verkrijging van landbouwgrond (art. 15 lid 1 letter q Wet BRV)	269
9.6	Samenloop overdrachtsbelasting met schenkbelasting	269
9.7	Wijze van heffing	270
	Index	271
